

Deschiderea Parlamentului

Luni 15 Octombrie s'a făcut, în Capitală, solemnitatea tradițională a deschiderii corpurilor legislative. Odată cu dispariția căldurii moleșitoare, întrerupătoare a tuturor soluțiilor ocupajii și predispunătoare unei iunci mai tihnite și mai plăcute, petrecută la umbra răcoroasă a brazilor din egjunile muntoase sau pe nisipul fierbinte al plajelor marine alintat de valurile sbuciumate, fiecare, recomfortat, și reîncepe ocupațiile lui zilnice, pentru ca să-și cheilulască energia acumulată în une sau două luni de vară.

Toamna este anotimpul începerii activităților în toate domeniile.

Cel cari au mandatul de a reprezenta națiunea în ansamblul marilor adunări de conducere a statului, au plecat să-și îndeplinească misiunea pentru care au fost aleși.

Parlamentul își începe activitatea. Solemn, în fața deputaților și a senatorilor, înalta Regentă a citit mesajul, noul program de activitate pentru sesiunea ce începe.

Primul punct ce se impune, imperios, guvernanților spre realizare este consolidarea monetară. Acesta este cel mai important punct din program și se vor elabora legi speciale pentru asigurarea înfăptuirii lui. Printre cele dintâi va fi legea contabilității și a controlului preventiv al banului public.

Se va întocmi și vota bugetul pe 1929. Al treilea punct al programului prevede consolidarea culturală, juridică și organizarea de stat.

În latura culturală se va reorganiza învățământul profesional și superior. În cea juridică se vor continua lucrările pentru unificarea legislativă; parlamentul va discuta în această sesiune codul penal și codul comercial. În ceea ce privește organizarea de stat, se prevede modificarea legii administrative, reorganizarea poliției și jandarmeriei și diferite alte legi: a drumurilor, a muncii, a pescăriilor, etc.

În domeniul politic externe atitudinea ce se preconizează va fi aceea a unei concurențe, în spirit pașnic, cu celelalte popoare pentru dezvoltarea relațiilor culturale și economice dintre state.

Să va modifica legea recrutării. Ultimul punct privește politica noastră față de minoritățile, care trebuie să fie o politică de armonie și încredere reciprocă.

Acesta este programul cu care liberalii pășesc în al doilea an de guvernare. Este un plan bun, care prevede desfășurarea unei activități rodnice în scopuri mari.

Rămâne să așteptăm acum desfășurarea evenimentelor.

Într'un consiliu de miniștri d. Vintilă Brătianu a declarat, categoric, complexul reușită a tratativelor în ceea ce privește contractarea împrumutului stabilizării. Realizarea acestui fapt constituie fără îndoială, un mare succes nu numai al guvernului ci al întregii țări, cu toate insultele mai mult sau mai puțin îndreptate care se aduc primului ministru.

Care va fi însă atitudinea opoziției în actuala sesiune? Colaborarea cu guvernul pentru îndeplinirea celor prevăzute în program sau continuarea luptei de răsturnare?

În interesul suprem al țării, e mai recomandabilă concurența tuturor forțelor decât permanenta persistență în neînțelegeri și lupte intestinale, care numai în binele țării nu pot fi.

AJAX

DISCREPANȚE SPIRITUALE

Adevărata renaștere a unui popor începe cu tinerimea sa; adevărata decădere tot de acolo începe.

S. MEHEDINȚI

Trăiesc în vremea când „șefii” generației mele dau comunicate, impun directive, elaborează manifeste.

Generația mea — după categorisirea scolastică pe care a stabilit-o, aproape matematic, un merituos profesor universitar — e aceea cuprinsă între vârsta de 20 — 30 ani. Adică toți tinerii cari și-au trăit o parte din adolescență și și-au făcut educația, în timpul și îndată după războiul de întregire a neamului. Și „șefii” — conducătorii spirituali ai acestei generații — sunt, desigur, tot tineri dintre noi, de vârsta noastră — doar gradul de cultură, numai, variind dela individ la individ.

Sunt, însă, după umila mea părere, două categorii din acești „șefi”.

Întâia e formată din tineri înzestrați cu prețuite însușiri moralo-sufletești și cu apreciate și valoroase teorii ideologice. Cealaltă e alcătuită din pletora imensă a semidoctismului, care se întinde, peste tot, pătrunde pretutindeni și își etalează, cu o senină inconștiență, prostia și mediocritatea, sterpiciunea sufletească și îngâmfarea neroadă.

Întâia categorie de „șefi” sunt arbitrii generației noastre. Din năzuințele lor și-au format profesii de credință, trâmbișate cu acea pasiune care este debitul furtunos de patimă și inteligență, isvorit din prisos de energie tinerească. Cândul lor e năvalnic. Se revarsă, tumultuos, cu acea perseverență caracteristică a sbuciumării dărse. Voința lor persistentă, este semnul libertății de prejudecăți și paradoxale ale societății. Sinceritatea lor este lipsită de caritate a bolnavicioasă a articolelor stupide din arhaicul nostru cod moral. Ei vorbesc în numele nostru, despre năzuințele,

despre sărăcia și revolta noastră, despre iubirile și despre urile noastre, despre avânturile și prăbușirile în neant a bietului nostru suflet. Întreaga lor concepție ideologică e impunătoare ca forță de realizare și grandioasă întru armonizarea spiritului colectiv. Ei sunt arbitrii generației noastre...

Dar alături de aceștia, mai sunt ceilalți — a doua categorie de „șefi”. Acei pentru cari eleganța morală este un capitol nou, necunoscut! Ciracii corupți ai partidelor de politicieni. Scelerații organizatori ai debandadelor. Clănteii întreținători de intrigi și făuritori de abuzuri. Stigmatizații și delicvenții morali ai ordinii publice și ai liniștii sociale. Ei sfidează, impertinenți, acțiunile și inițiativele curate, sincere și fecunde. Pentru ei eleganța morală e un capitol nou, necunoscut!

Între aceste două categorii de „șefi” și deci și între partizanii lor ideologici, există o prăpastie de nepătruns — o profundă discrepanță spirituală.

Cetățenii orașului și ai județului nostru au avut nefericită ocazie să vadă aceste două categorii, luptându-se. Lupta a fost nemilostiv de crâncenă.

Au biruit cei dintâi — acei ce s'au luptat civilizat, isbind nemiloși cu armele dreptății, a sincerității și a curajului. Și au fost înfrânți ceilalți, din urmă, ce se lăudau că nu li-i frică decât de Dumnezeu și — ceiaze-i mai grav — aruncau, chiar, cu barda în Dumnezeu. Ei fac, acum, penitență, în anticamerele parchetului, a tribunalului sau în celulele arestului preventiv.

C. N. TURCU

IN SLUJBA

SUFLETULUI

Acțiunea „Avântului” în atmosfera excesiv de utilitaristă a vremii de astăzi, când instrucția e considerată ca o simplă unealtă în lupta pentru existență, când cunoștințele se speculează ca și mărfurile, iar cultura nu promovează largirea orizontului spiritului pentru a astămpăra setea de știință și a inobila caracterul, acțiunea noastră este o operă îndrăznească care cere mult curaj și tărie de caracter. Știm mai înainte că lupta noastră va fi privită de unii cu indiferență și că alții deprinși de a prefera plăcerile stomacului înaintea plăcerilor inteligenței se vor îndrepta cu furie în contra noastră spre a ne opri din drum. Politicianii de toate nuanțele sunt nemulțumiți că nu ne punem în serviciul poliției de partid. În timpurile prezente de politicianizare acută a întregii vieți publice, considerăm o onoare pentru noi că „Avântul” nu este o teighe după care să-și vândă marfa partidele politice.

Noi am întreprins o luptă cinstită pentru a ne îndeplini chemarea pe pământ. La această luptă chemăm pe toți misionarii sociali ai națiunii noastre și îi rugăm să vie fiecare cu „mijloacele încinse”, după expresia Sf. ev. Luca, pentru a croi un drum nou de viață sufletească. Vom pleca înainte cu pași hotărâți să deslușim fiecare din noi chemarea cu care Dumnezeu ne-a înzestrat, vom călca peste toți spinii ce ni se vor pune în calea noastră și vom merge hotărâți până la capăt, chiar dacă nu ni se va lua în seamă jertfa noastră, pentru că suntem ferm convinși că dreptatea acțiunii noastre va repara nedreptatea oamenilor...

Aceasta ne va aduce cea mai adâncă mulțumire că ne-am îndeplinit chemarea pentru care trăim în lume.

Pildă veșnică ne va fi Iisus Hristos care a dat dovadă de cea mai sublimă tărie sufletească.

Cine are dragoste de forță și crede că are de spus ceva pentru întărirea neamului românesc, să vină în rândurile noastre și să luereze după deviza:

„Viețuiți așa, ca fiecare zi să fie pentru voi o biruință”. (Carmen Sylva).

Pr. M. GAVRILESCU

Pe marginea unui articol

de T. C. STAN

Intr'unul din numerele din săptămâna trecută ale „Universului” citiam un articol datorit d-nei Sanda I. Matei, cam cu următorul cuprins:

O româncă trece granița franceză, spre Italia. Deasupra capului ei, în plasa de bagaje, are o mulțime de geamantane, genți, valize și baloturi. La Vintimillia — oraș de frontieră — se urcă conductorul fascist, care îi explică respectuos că regulamentul căilor ferate italiene nu permite călătorului să voiajeze cu prea multe bagaje; locul lor e în coada trenului, unde se găsește un vagon anume atașat. Doamna îi explică: „Bine, dar e o lege așa de mică...” Conductorul îi ripostează: „La noi, toate legile sunt egal de mari”. Doamna insistă, zădarnic. Apoi insinuiază: „Sono sorella rumena”. Conductorul se lasă influențat și cedează. Contravenția e trecută cu vederea.

Las la o parte morala pe care d-na Matei o scoate din această întâmplare: că Românii sunt tratați cu

drăgălășenie în Italia. Pe mine iată ce m'a isbit:

A fost deajuns ca o româncă să treacă granița, ca să semene în jurul ei desordine și ilegalitate.

E un lucru evident că în țara noastră calcă legea oricine vrea și oricine poate. E destul să existe o lege, ca cetățenii, solidari, să se simtă oarecum obligați să o violeze. Există o poruncă să nu se rupă florile din grădinile publice? Orice mascul va arbora imediat ilegalitatea la butonieră. Trebuie să se țină dreapta pe drum? Cetățeanul va ține stânga, chiar dacă ar ști pozitiv că pe-acolo își frânge gâtul.

Am convingerea că dacă într'o administrație orașului ar stabili pe cale de edict ca toată lumea să fie liberă de a se plimba pe stradă, a doua zi ulițele ar fi pustii.

Din spirit de contrazicere.

Românul este filozof. El nu primește nimic fără discuție. Sădoveanu dă un exemplu tipic: un țaran care

se apucă să demonstreze superioritatea podurilor de lemn asupra celor de beton-armat, din pură pornire spre discuție. Și a discuta înseamnă a încerca într'adins contrarul tezei date.

Așa dar e cert că Românul, opoziționist prin naștere, este un înspăimântător călcător de legi. Fiecare în cercul lui de activitate, după gradul ierarhic: cel mic nesocotește regulamentele, cel mare, constituția. Și toți la un loc își bat joc, șmecheri, de cinste și disciplină.

Și, dupăcum vedem din articolul d-nei Matei, indisciplină e contagi-oasă întocmai ca pesta bubonică.

În Italia lui Mussolini este azi un curent foarte puternic către disciplină și legalitate, ierarhia e păstrată cu stințenie; autoritatea statului e sfântă.

În mijlocul acestui uriaș mecanism ordonat, trăia și un biet funcționar de tren, respectuos și muncitor. Ei, bine, a fost deajuns să se apropie de el o româncă, pentru a întregi educație Mussoliniană să fie lăsată în plata Domnului, ca perfectă funcționare a aparatului de stat să scârție, sub influența corupției. Mi se

continuare pe pag. 2-a

Bietii adventisti!

Ce să aibă oare oamenii fără de de lege cu păzitorii și implinitorii aprigi ai legii lui Hristos? Cei mai morali și mai cinstiți, mai pașnici și mai credincioși cetățeni ai țării noastre merită oare prigoniri din partea majorității poporului român imoral, necredincios, indivizibil de curățenia morală a celor puțini și drepți?

Așa vor fi cugetat poate unii dintre cetitorii articolului: „Cine sunt adventiștii” din ziarul „Reformatorul” de la 15 Oct. a. c., necunosători ai moralității lor.

În articolul amintit, toate aluziile răutăcioase de: gelozie, cultură fără caracter, oameni cari zilnic murdăresc numele de creștin, lupi, etc. înțeleg oricare la cine se raportează: la cei care nu lasă în pace pe secitanți să-și desvolte activitatea lor dizolvantă în rândurile drept credincioșilor.

Creștinul renăscut, cum se crede a fi autorul articolului citat, împreună cu toată ceata lui, nu hulește pe altul, ca să se apere pe el, ci înălțură numai acuzațiile.

Vor fi crezând cetitorii „Avântului” că adventiștii sunt mâncători de oameni? Ferească Dumnezeu Antropofagii n-au ce căuta într-o societate civilizată. Adventiștii însă sunt corupători de conștiințe. Despre unii ca aceștia spune Mântuitorul: „Nu vă temeți de cei ceucid trupul, dar sufletul nu pot să-l ucidă, ci mai vârtos vă temeți de acela ce poate să piarză și trupul și sufletul în gheenă” (Matei X₂₈).

Se laudă ei cu imoralitatea, pe care în sânul bisericii strămoșești n-au înfăptuit-o? Foarte dureros din partea lor. Cine i-a împiedicat să fie morali? Care preot învață de rău pe enoriașii lui? Care ortodox ar vrea să fie cinstiți și nu poate reuși din pricina doctrinei ortodoxe sau a preoților? Între ortodoksi oare toți sunt imorali? Acei oameni corecți dintre fiii bisericii strămoșești cum pot să-și păstreze sufletul neîntinat defărdălegi, fără ocrotirea a tot binefăcătoarei învățături adventiste? Nu sub scutul bisericii strămoșești?

Apoi nici adventiștii nu sunt morali, cum se pretind. Deseori zărele semnalează cazuri în care ei sunt condamnați pentru refuzul jurământului, pentru neîndeplinirea datoriei militare, pentru batjocorirea bisericii și a clerului etc..

Iohan Bauer din București a fost condamnat anul trecut la 1 an închisoare, 50.000 lei amendă, pentru

batjocurirea clerului ortodox prin cuvântări și filme de cinematograf.

Adventiștii au lovit pe preoți. Cazul amintit de P. S. Grigorie Episcopul Aradului în „Călauza și combaterea sectelor”, și altele.

Predicatorul Gr. Constantinescu din Iași, condamnat la 15.000 lei despăgubiri, pentru că a stricat, în loc să repare orga corului mitropolitan, după „Foaea Mitropoliei” din 1925.

Tot din aceiași foae aflăm că adventistul D. Fantu din Răchii-Botoșani, s'a lăsat de adventism, de oare ce nu i s'a complectat suma de lei promisă de adventiștii de la centru.

Iată mijloacele lor de convingere! Unei adventiste, pare-mi-se fata Maria Șandor, i-am împrumutat o carte și nu mi-a mai adus-o înapoi, să fie de vre-o 5 ani. Este acest fapt corect?

Colportorii de cărți adventiste imbată de cap cu minciuni pe neștiitori să le cumpere cărțile. Este minciuna mijloc moral de negoț?

Înșelătoria este punctul de plecare în doctrina lor. William Müller, întemeietorul acestei rătăcirii a profeșit sfârșitul lumii la anul 1843, apoi la 22 Oct. 1844 și câți de atunci până azi. Implinitu-s-au prezicerile lor?

Pe halucinațiile unei femei bolnave de nervi, D-na Wihte, ei pun temei tot atât de neclintit ca și pe învățătura lui Hristos, iar pe altă parte Dumnezeirea Mântuitorului o micșorează ca Arienii, când afirmă că Hristos a mai avut frați interpretând ad-literam versetul 47 din cap. XII Matei, neînțeleg seamă de datele Arheologiei biblice, după care evreii numeau frați și pe veri, și că despre aceștia se vorbește acolo, nu despre frați, pe care Mântuitorul nu i-a avut.

Biblia nu poate fi lasată la interpretarea benevolă și stălcită, după mințile înguste a fiecăruia. Protestantismul, care săvârșeste această greșală de moarte, a ajuns la împărțirea bisericii creștine în sute de confesiuni.

Unde mai este unitatea de credință și ecumenicitatea bisericii creștine, cu asemenea mod de a înțelege adevărurile sfinte?

Fărămițarea bisericii noastre naționale în tabere care să se vrăjmașască între ele și să slăbească puterea de cohesiune dintre locuitorii pașnici ai unei țări, acesta este scopul adventismului, importat în țară și alimentat de fondurile streine ale dușmanilor neamului nostru.

Pr. GH. VERȘESCU

Fără titlu

Există în codul penal român un articol mic și supărat și fiindcă e atât de mic nu-i prea băgat în seamă și Doamne, cât de clar și precis vorbește articolul acesta mic.

— Art. 262 c. p. «Oricine va comite un ultragiu public în contra pudoarei, se va pedepsi cu închisoare dela 3 luni până la 1 an și cu amendă până la o mie lei.»

Dacă mititelul 262 ar fi băgat în seamă, multă treabă ar face el, iar negustorii de stofe o faină învârtală.

Mă rog — nu comite un ultragiu public în contra pudoarei slabul sex frumos care cu diferite intențiuni sau fără anumite intenții își expune în ochii publicului genunchii cu rotula lor și mai susul genunchilor cu accesoriile sale?

— Da! Această expoziție gratisă și ieftină de rotule obraznice și accesorii supra-rotulene, constituie într-adevăr (e așa de clar doar) un ultragiu public contra pudoarei.

Și acum, gândiți-vă de ce e supărat mititelul articol 262, nebagat de nimeni în seamă...

Domnilor negustori de stofe, gândiți-vă măcar dvs. la mititelul 262! Dați-i o ocupație să-i treacă supărarea și, el mititelul, va râde de bucurie iar dvs. vă veți freca mâinile surâzând negustorește că ați făcut o mică faptă bună și un mare ghișef!

Costache

DIN TG.-NEAMȚ

Cetățenii Târgului Neamț și împrejurimi au trimis un memoriu-protest parlamentarilor Jud. Neamț și Minist. Instrucțiunii, contra încălcării drepturilor regiunii și Gimnaziului local prin înființarea clasei IV-a de tranziție la Gimnaziul din Pașcani, clasă ce revine de drept Gimnaziului din Tg. Neamț, care a funcționat până în prezent cu cinci clase, are o populație școlară numeroasă și rapoarte favorabile din partea Inspectorului Șef al Regiunii pentru menținerea claselor a IV și V-a.

Nedreptatea e cu atât mai mare cu cât elevii din cl. IV și a V-a în număr de 70 n-au fost primiți la liceul din Piatra-Neamț din lipsă de locuri, în timp ce la liceul din Fălticeni din raza căruia face parte Pașcani sunt încă locuri disponibile, cei care arată că nu se simțea nevoia înființării de clase noi la Pașcani, cu atât mai mult cu cât Gimnaziul de acolo a funcționat până în 1928 ca Gimnaziu Mixt din lipsă de elevi.

Cetățenii din Tg. Neamț așteaptă cu mare încredere satisfacerea dreptei lor cereri.

D-l I. V. Barliba, primarul orașului Tg. Neamț, în legătură cu cele scrise în No. trecut al ziarului nostru despre incendiul din Tg. Neamț, ne roagă să aducem la cunoștința cititorilor, că stingerea aceluia incendiul se datorește într-o mare măsură corpului de pompieri din acel oraș, care este prea bine organizat și înzestrat cu aparate de stins suficiente. Acesta reușise să localizeze aproape tot focul ce încinsese de jurîmprejur două străzi, până la sosirea moto-pompei din Piatra, care a dat și a această un prețios concurs pentru stingerea focului.

La moartea unui fost coleg

Am făcut liceul împreună. Mi-a fost fost coleg de clasă. În 1924, după terminarea studiilor, ne-am despărțit. Fiecare am plecat în câte o direcție, acolo unde ne plăcea și unde ne mânau aptitudinile.

Voia să se facă inginer. S'a înscris la Școala Polytechnică din Timișoara. Natura ocupațiilor și distanța mare ce ne despărția, ne-a împiedecat de a ne mai vedea. Nu l-am mai văzut de atunci. Îl știam muncitor, la studiile sale.

De curând aflai trista veste că Gheorghită Gheorghe a plecat din lumea aceasta. Duminică 30 Sept. corpul lui rece, neînsușit, a fost coborât în pământul negru din cimitirul satului său natal, Ghindăoanii de jos din acest județ.

Fiu de sătean, Gheorghită Gheorghe urcase scările liceului „Petru Rareș” cu acea liniștită fire și cu acel cumul de energie, ineputabilă, ce caracterizează pe românul nostru dela țară.

Se distinsese printre băieții buni ai clasei, cu vădite aplicațiuni spre matematici. Era un elev muncitor, un suflet blând, un foarte bun coleg. Mai în etate decât mulți dintre colegi, Gheorghită era respectat de toți și adeseori, în multe chestiuni consultat de colegii lui își dădea păreri foarte bune și sănătoase.

Gheorghită era omul muncii și al conștiințiozității.

Inscris la Polytechnică, de multe ori a renunțat să mai vină vacanțele acasă; rămânea la școală ca să-și facă temele și proiectele, istoric de grele, în vederea examenelor, pe care le trecea în fiecare an în mod strălucit.

Ajunsesse în ultimul an al studiilor sale și spera, încrezător, într'un viitor frumos pe care îl-ar fi hărăzit situația lui de inginer de mine.

Obosit însă de o muncă prea mare organismul său a căzut învins. Contracțiunea a răceală într-o mină de cărbuni din Ardeal — după câte am auzit — cu ocazia practicei ce era obligat să o facă, a venit de vacanța Paștilor, acasă, la Ghindăoanii de unde n'a mai plecat îndărăt.

După câteva luni de lungă suferință, Gheorghită Gheorghe s'a stins în aceleași locuri dragi și pitorești pe unde, de copil, alerga sburdalnic în frumoasele și aromitoarele pajiști ale satului, care l-a dat societății numai pentru o prea scurtă vreme, lăsând o rană adâncă în sufletul părinților inconsolabili și fiind o mare pierdere pentru societatea care ar fi putut aștepta dela dânsul mari servicii.

Nouă acum, în fața gravei lovituri a destinului, nu ne mai rămâne decât manifestarea regretului pentru cel dispărut, prematur, dintre noi.

D. L. Stăhiescu

Contravenienți la legea circulației.

Poliția locală a amendat cu suma de 3000 lei pe proprietarul automobilului No. 249; deasemenea și pe proprietarul automobilului No. 288 tot cu suma de 3000 lei, iar pe conducătorul automobilului No. 213 cu suma de 1000 lei pentru exces de viteză.

La poliția locală se află 4 chei cu verigă și lanț găsite pe stradă în ziua de 16 Oct.

Citiți și răspândiți

„AVANTUL”

Pe marginea unui articol

continuare din pag. 1-a

va răspunde: dar bine, ce însemnătate are nesocotirea unei reguli așa de mici ca aceea a interzicerii pentru călători, să voiajeze în compartiment cu prea multe bagaje? E un fleac.

Da, un fleac! Dar toate legiuirile aplicate, au în ultima expresie înfățișarea de fleacuri, de reguli neînsemnate, uzuale, atunci când fiecare individ e obligat să le respecte. Da, fleacuri. Dar, vă rog, să mi se spună: ce mai rămâne din instituțiile publice, când fiecare din noi le va nesocoti, batjocori și călca în picioare.

Nimic. Și rezultatul va fi pieirea statului.

Educația cetățenească trebuie fă-

cută în acest senz: fiecare cetățean este o rotiță mică, în marele angrenaj social. Dar o rotiță de acestea apucându-se într-o zi să umble cum o taie capul, aduce după sine imobilizarea și sfărâmarea întregii mașinării.

Deci deviza trebuie să fie: «Să puneti-vă legilor, tuturor, căci nu există distincție între ele, toate sunt mari și însemnate. Începând cu protejarea florilor din parcurile publice — lucru ce trebuie să se afle în capul oricăruia ce trece fluierând pe stradă — și până la respectul constituției, de care trebuie să fie pătruns orice înalt funcționar

Legi avem destule și prea destule. De-asemeni și libertăți.

Suntem covârșiți de o criză a autorității.

T. C. STAN

Cine-s

adventiștii

ultă lume de bună credință ne-
oscând mai îndeaproape doctrine
sectelor neo-protestante ce
răspândit și la noi dela război
pace și mai ales lăsându-se înse-
de fariseismul și declarațiile
cinoase ce le trâmbează la ori-
ocazie, socotesc pe adepții unor
el de răstăcări fie ca exemplificări de
uți creștine, fie ca victime ale
nelor ce-i demască ori îi com-
mesc. Pentru edificarea cetitori-
acestui ziar îmi permit să le
vesc lămuririle ce urmează, atât
poate cuprinde cadrul unui ar-
l, în special referitor la adven-
i, întrucât aceștia sunt mai răs-
diți în județul nostru.

Din cine-și recrutează adepți ad-
tismul? Din răsvrățiții societății,
ușuratici care-și schimbă cre-
a ca orice haină și din mulți na-
înșelați în buna lor credință: toți
altă speculați de conducătorii lor
de încasează darurile și zeciuiala
tot ce câștigă, după cum se în-
pă și cu fondurile secrete ce le
g din străinătate din telurite sur-
recrutați aproape în unanimitate
oameni fără nici o cultură, ce
în măsură să pătrundă erorile
trinelor, din tot felul de naționa-
și de confesiuni religioase. Pro-
acestor afirmări o pot face amă-
atit oricând: căci să fiu înțeles
la început cu cetitorii mei, că tot
ace afirm, pot dovedi fie în scris,
verbal, oricui mi-ar cere lămuriri
preciziuni

Natural că ar fi mai întâi să mă
p de doctrina lor; căci nu mă
sc cu cei ce o ignorează, sub cu-
t că n'ar avea nici o însemnătate,
vând numai partea morală. Omul
comportă în viața de toate zilele
a principiile ce-i stăpânesc con-
nța, așa după cum roadele se pro-
după felul pomului ce le poartă
fiindcă admiratorii lor în gene-
nu se raportă la învățăturile do-
atice, ci la modul cum se mani-
ă în exterior și fiindcă erorile a-
ei doctrine le-am mai arătat acum
va ani într-o foaie locală. Mă voi
gini aici a risipi eroarea mul-
în aprecierea credinței comu-
tilor acestor sectanți, exemplifi-
du-mi afirmațiunile

drept că orice credință nouă
tează fanatismul și-și face parti-
mai consecvenți în acțiuni. Așa
întâmplat cu toți adepții proas-
ai tuturor credințelor. Deci tre-
judecați și prin această prismă.
a nu ne face vr'o idee greșită
pre motivele conduitei lor.

Cum reușesc de-și fac adepți acești
anți? Prin sperietoarea foarte a
pietei venirii Mântuitorului Hris-
pentru judecata de apoi și prin
mai odioase calomnii ce le de-
rază pe seama credințelor și a
articulor bisericii ortodoxe, ori a
tei catolice, după cum e cazul
neni de bună credință din rudele
adventiștilor sau din locatari în ace-
curte, ori vecini cu dânsii mi-au
s în nenumărate rânduri la cu-
lință tot felul de asemenea pone-
ri, cerându-mi să mă adresez jus-
tei, oferindu-se ca martori. Ca să
raportez la un caz de care cred
și vor aminti cititorii, voiu cita
acela al unui fruntaș predicator
adventist din bucurești cu numele de
er. care, spre a discredita cât
mult pe slujitorii altarelor orto-

doxe spre a face imposibilă întoar-
cerea la biserica străbună, le rula în
casa de adunare filme cu preoți îm-
brăcați în odăjdii, prezentați în tot
felul de scene scârtoase, filme procu-
rate dela bolșevicii ruși, care înse-
nau asemenea ticăloșii ca să alunge
credința religioasă din sufletele mu-
citorimii: pentru care fapte neprihă-
nitul Bauer a fost condamnat la un
an închisoare.

Că folosesc minciuna în adunările
lor ca să înșele pe naivi, dau cazul
unui neolit adventist din localitate
care la certarea mea pârîntescă, mi-a
afirmat că li s'a făcut cunoscut cum
în București au trecut la adventism
25 de preoți. La prisoarea ce i-am
propus pe o mie de lei că nici un
preot de acolo n'a trecut la adven-
tism, poate doar vr'un călugăr ex-
clus din biserică pentru acte imorale,
a dat îndărăt și a tăcut ca peștele

Cine nu cunoaște cazul predicatoru-
lui Ioan Tărălă tot mai mulți ani
șeful comunității din Piatra, care
după ce a înșelat buna credință atî-
tor oameni, din care unii chiar ad-
ventiști, de l-au împrumutat cu su-
me de bani, neputându-și isprăvi pa-
latul din strada Băilor, a șterpelit-o
din localitate, iar proiectata locuință
i-a fost vândută la licitație de cre-
ditori.

În strada Carol locuia cu vr'o doi
ani în urmă o adventistă din Bucu-
vina, ce purta un coș în care sub
alte lucruri avea ascunse cărți de
propagandă și care într-o vară a fu-
rat sistematic perele unui bătrân
dintr-o curte vecină; iar o ungu-
roaică ce abea pronunța românește
a fost găsită de mine înșelând niște
țărani cu cărți pe care le vindea în
numele bisericii, după cum în Iași
tot sectanți îmbrăcaseră două femei
în de haine călugărițe, ca să le desfacă
mai ușor broșurile și despre care
s'a scris și prin ziare

Pot da numele unui vechiu adven-
tist din Piatra, pe care l-as cinstit
pentru incercare un domn avocat
din Tg-Neamț cu două sferturi de
vin pe care le-a băut cu poftă, unul
după altul, deși după doctrina lor
absurdă nu trebuie să guste nici mă-
car cafea sau ceai.

Un profesor coleg care locuia a-
cum doi ani lângă parcul Cozla, îmi
istorisea adesea despre scandalurile
ce le făcea zilnic un adventist din-
tr-o ogradă vecină, de nu era în sta-
re să-l domolească nimeni.

Dar în viața familială credeți că
toți sunt așa de curați? N'au trecut
doi ani decând femeia unui adven-
tist s'adea a reclamat poliției că bar-
batul său, ce fusese dezertor în tim-
pul războiului, o maltratează groaz-
nic și o alungă de-acasă, fiindcă nu
vrea să treacă le adventism, deși a-
vea o casă de copii și femeia de o
cumințenie exemplară, fapte publi-
cate și de un ziar local; iar în vara
aceasta am fost pus în cunoștință de
vecini, că, în disperarea lui, văzând
că nici un copil nu l urmează pe ca-
lea răstăcirii, s'a izolat într-o cameră,
nedând nimic de cheltoiială în casă,
pe care femeia și fetele mai mari o
întrețin din munca lor stăntă

Un alt caz cu scandal într-o fa-
milie adventistă, unde femeia s'a su-
pus orbește bărbatului, ceia ce nu l-a
reținut să înceapă a o bate regulat
ba aducea alimente din oraș — cum
mi-a povestit rudele ei — și se în-

dopa astă iarnă singur la gura so-
bei, în văzul bieților copilași; iar
astă vară căutându-și femeia bătută
măr și fugită la frații ei tot adven-
tiști din Cindia de peste Bistrița.
S'a încins între toți o bătaie așa de
formidabilă, că a avut ce rade multă
vreme tot satul.

Aș mai putea aduce cazul altui
adventist, fost fruntaș bolșevic, iar
actualmente agent electoral, care a
provocat un enorm scandal familiar
tot în vara anului curent, ce-și are
dosarul la poliția locală, cum aș mai
putea înșira și altele, tot de ale ad-
ventiștilor din comunitatea orașului
nostru, în afară de cele din țară ce-
tite de noi în ziarele mari, cu con-
damnări ale consiliilor de răsbiu
sau instanțelor civile.

Iată dar la ce se reduce sfîntenia
comunității celor ce se laudă că-s
așa de curați și că pricep totul pen-
trucă-i luminează «Sfântul Spirit».
Putem deci afirma că nici doctrina
lor întortochiată și împetrită cu
elemente iudaice și creștinești nu-i
în stare să formeze o societate ideală.
De altfel nu cunosc nici o religie din
lume, care să recomande furtul, des-
frânarea, beția, omorul și tot ce turbu-
ră ordinea socială. Acum raportați nu-
mărul restrâns al adventiștilor la cel
mare al ortodocșilor sau a altor con-
fesiuni, conțați încă și fanatismul lor
pe neolii, și atunci veți aprecia după
cum se cuvine declarațiile lor de pa-
radă, cu ochii în pământ, de creștinii
imaculați.

Biserica noastră ortodoxă are mode-
le mai edificatoare decât pe adven-
tiștii fărnici ca fariseul din evan-
ghelie, care se laudă că „nu-i ca cei-
lalți oameni”. Martirii și cuvioșii din
atâtea veacuri pot servi creștinului
de cele mai frumoase exemple de
sacrificiu, abnegație și viață curată
în cea mai înaltă accepție a cuvân-
tului.

Econ. V. I. CONSTANTINESCU

S'a găsit o comoară

În una din zilele de pe la înce-
putul lunii lunie crt. femeia Elena
N. Vartic din com. Dumbrava-Roșie
pe când se afla la prăsit porumb în
țarina Izvoare, care ține tot de co-
muna D-va Roșie, pe ogorul locui-
torului Ioan Giroveanu, împreună cu
femeia acestuia Anica Giroveanu,
cam pe la orele 12 din zi, a văzut
pe un ogor vecin, proprietatea lui
Th. Nacu arzând o flăcără. Limbi de
flăcări se ridicau în sus, apoi se în-
findeau pe suprafața ogorului, într'un
anumit loc. Aceasta a ținut aproape
un sfert de oră, după care timp flă-
cările au dispărut.

Femeile au bănuț că acolo tre-
bue să fie o comoară. Elena Vartic
a comunicat acest lucru fratelui ei
Const. N. Vartic.

Timpe de o lună de zile nu s'a
mai auzit nimic în această chestie.
Abia după o lună de zile, în urma
reclamațiunilor unor locuitori s'au
făcut cercetări și până în prezent se
crede că comoara a fost săpată de
Elena N. Vartic împreună cu fratele
ei. Cercetările continuă.

Luni 22 Oct ora 10 dim. se va
face solemnitatea inaugurării noului
local al liceului de fete din localitate.
Se crede că va participa și D-l D-r.
C Angelescu, ministrul instrucțiunii
publice.

În No din trecut al ziarului nostru s'a
publicat din eroare o poliță protestată a
D-lui Dumbraveanu de 20000 lei, care în
realitate e de 2000 lei
Facem cuvenita rectificare

PRIMARIA ORAȘULUI TG. NEAMȚ

PUBLICAȚIUNE

Noi Ioan V. Barliba primarul ora-
șului Tg. Neamț, publicăm spre cuno-
ștința generală că în ziua de 20
Decembrie 1928 ora 10 a. m. se va
ține licitație publică cu oferte închise
în Camera de Consiliu a acestei
Primării pentru darea în antrepriză
a lucrărilor pentru iluminatul cu e-
lectricitate a orașului.

Valoarea după deviz este de lei
6.950.000. Garanția provizorie este de
5% asupra sumei după deviz, iar cea
definitivă 10% care se va depune în
numerar sau Efecte de Stat.

Concurenții vor putea prezenta oferte
închise pentru această lucrare și în
condițiuni ca plata să se facă și în
sume fixe anuale din bugetul Comunei
pentru periodul respectiv de timp,
adică până la achitarea integrală a
lucrării.

Proiectul cu caetul de sarcini, con-
dițiunile, deviz, planuri se pot vedea
în orice zi de lucru la cancelaria
secretarului Primăriei.

Licitatia se va ține conform art. 22
și 83 din legea contabilității publice.

p. Primar, indiscifrabil

Secretar, Gh. Susan

No. 6369

1928 Oct. 17

Accident mortal

În ziua de 11 Oct. crt. pela orele
17 pe când locuitorul Ion V. Dor-
nescu din comuna Podoleni traversa
linia ferată cu căruța cu cai, a fost
surprins pe linie de trenul No. 556
distrugându-i căruța și omorându-l
pe loc.

La Inspectoratul școlar primar
din localitate vin deseori oameni de
la țară cu cereri ca să-și retragă
copiii din școli, tocmai după ce a-
ceștia au ajuns prin clasele a II-a
sau a III-a primară.

Ne miră motivele ce le întrebuin-
tează: Unii spun că n'au cu cei în-
treține; alții însă invoacă motivul că
fii lor sunt idioți, tâmpiți, deși în
realitate sunt normali.

Unii prezintă și certificate medicale
ținând cu orice preț la retragerea din
școală a copiilor lor.

Sunt fapte întristătoare.

Care să fie cauzele?

Domnii învățători credem că ar fi
singurii în drept a ne lămuri.

Coloanele noastre le stau la dis-
poziție.

Furturi

În noaptea de 12 spre 13 Oct. cor.
pe la orele 2 necunoscuți făcători de
rele, prin forțarea lacătului dela ușă
s'au introdus în casa locuitorului
Mihai Iacobaia din satul Răpciuni
com. Ceahlău, furându-i o bicicletă
marca „Kaizer” în stare de funcțiune
mai multe haine și suma de 4000 lei.

Bănueli-cad asupra tâlharului A-
galiței.

În noaptea de 12 spre 13 Oct.
necunoscuți, prin forțarea ușii, s'au
introdus în magazia gării locale, fu-
rând câțiva saci cu fasole proprietă-
tea D-lui Abeles, care au fost găsiți
după câțva timp aruncați pe malul
Bistriței.

Se crede că autorii furtului ar fi
niște plutași cari au luat sacii pe plută
și neputând sa-i ducă mai departe,
i-au aruncat pe malul apei.

O necuviință

Sub iscălitura „un preot”, nu pot ști dacă un civil sau un preot, a dat o notă de răspuns unui articol din *Reformatorul*, în referință la preoții conducători de automobile.

La această succintă notă —dealtfel scrisă de un naiv care crede că dicționarul tranșează inapelant, senzual cuvintelor—răspunde, cu caraghioasă pretenție de savant efeb, unul, care a avut barem prevederea să-și deoțoreze slăbănoaga și trista elucubrațiune cu un anost și rușinos anonim: Nicol.

Socot că prima satisfacție a acestui „fără nume”—despre care se spune că-și fi un ofițer inferior—a fost că înalta instanță redacțională dela *Reformatorul*, i-a lauriat articolul și l-a cocoțat, ostentativ și cinic, în frunte, ca articol de fond.

Cetitorii *Reformatorei* să nu se alarmeze că rândurile mele vor sgândări iarăși spiritul belicos al d-lui Nicol, care le va servi, din nou, vre-un articol indigest.

Nu. D-l Nicol a făgăduit că răspunde pentru prima și ultima dată și bine face căci articolele d-sale pe unii i-au scârbit—pe acei care au scuipat după cetire—, pe alții i-a revoltat—și accepta au strâns din dinți.

Pe mine unul m'a distrat și iată de ce. Ați văzut poze de acelea unde, în linii întocchiate de stuhăriș, este intruchipat, discret, un om, iar jos e scris: Unde-i vânătorul? De-l cauți asiduu îl găsești. O astfel de poză mi-am închipuit articolul vizat.

Am căutat însă pe invins—articolul e intitulat *Vae victis*—dar nu l-am aflat nicăieri. Opera e împensă perit! Și atunci am lăsat la păcatele de invins și m'am gândit să iau mai în de aproape cercetare armele acestui luptător și să le văd de sunt în stare să facă învinși. Și am constatat niște arme primitive, mâncate de rugină, niște custuri tocite, fabricate de un creier leneș și neobișnuit cu înaltele preocupări intelectuale.

În primul rând un stil, nu insolit—cum se exprimă d-l Nicol de stilul rivalului—ci insolent, stălcit și scos cu totul din rigorile sintaxei ca de pildă: „dela potcapiul la condei, este chestiunea de cap. Pe când unuia îi ține potcapiul, celuilalt îi conduce condeiul”, sau „Nicol n'are cinstea să fie popă, nici un preot să nu-și închipue că are meritul să fie”; apoi o logică inextricabilă, socotită de *Reformatorul* ca cel mai ales decor pentru un articol de fond.

D-l Nicol vrea încă să intimideze, unfându-se ca broasca din fabulă și purtându-ne pentru lămurirea unui cuvânt dela „nesfăritul Etimologicum magnum Roumanie care n-a ajuns decât la litera B”—ca și când nesfârșitul ar avea sfârșit—prin lexiconul lui Tictin și oprindu-se ca la un magister impecabil, la Șăineanu, din care citează: „popă=preot creștin, etc. Citând o vorbă din dicționarul lui Șăineanu, d-l Nicol crede că a invins, fără să știe că autoritatea lui Șăineanu, în materie lexicală și cu prilejul apariției dicționarului universal al limbii române, a fost mult contestată de critica filologică și poate pe drept, căci și azi aflăm în acest dicționar vorbe, de a căror sens eronat se minunează și cei mai puțini cunoscători ai limbii românești. Citez: dveră=usa iconostasului (ca și când iconostasul ar avea usa); a fornăi=respira cu sgomot pe nas cail (cine a mai auzit că fornăind sau foruăit!); a sfânțui=a mitui pe cineva; proască=praștie (întrebați pe copiii cu proaște le de soc ce deosebire e între proacă și praștie!) etc.

Dar oare d-l Nicol n'a învățat la școală că limba e în neodihnită evoluție și că înțelesul cuvintelor se completează, se diferențiază și chiar se schimbă radical cu timpul? Accepțiucuvântului *busă* era în sec. 16, *gură*, cine se mai gândește însă astăzi să le confunde în acest sinonimat! Vorbele de pe vremuri, *măryav, șleahță, prost* cu însemnare de *slab, casă nobilă, curat* au dobândit astăzi cu totul alte sensuri.

Se vorbește încă de Popa Tanda Doar se știe că vorbele au și sensuri dialectale, iar popă în Transilvania nu-i prea luat în senz peiorativ. Așa de pildă dacă în Transilvania se obișnuiește vorba muiere, în familie și societate, asta înseamnă că d-l Nicol sau alții să-și grațieze nevasta sau alte doamne, aici în Piatra, cu un așa titlu? Încercă dar să ne spună și nouă ce-a pătit.

Tot mintea cea ghiftuită de cunoștințe filologice a d-lui Nicol, ar trebui să știe că în afară de cuvântul „papa” citat de d-sa, limba latină avea și vorba *popa*, care desemna pe slujitorul, care tăia animalele pentru jertfă. Socoată acum oricine dacă limba română, nu logic, a tins firesc, și fericit către înlocuirea cuvântului popă noțiune, care în trecutul îndepărtat, reprezintă cruzimea, prin vorba preot care, fie că-și are obârșia în grecescul praotes=bunătate, preptos=respectabil sau chiar în latinul vulgar presbiter=bătrân, exprimă mai fidel misiunea preoțească.

Iată pentru cari pricini cred că degiaba a ținut d-l Nicol s'o facă pe grozavul.

Pornind la luptă cu scule proaste, n'a putut gusta satisfacția învingătorului. Fie că e militar, fie că nu, mai multă cuviință față de clasa preoțească nu i-ar strica.

Pr. VASILIU

Răspuns d-lui T. C. Stan

D-lui Stan, un fost elev al liceului local, îi răspund așa:

Advenștii n'au nici un fel de morală, pentru că n'au credință religioasă, deaceia n'au nici biserică și nici ierarhie.

Morala creștină cuprinde două lucruri: credința în D-zeu și purtarea omului față de D-zeu și de semenii lui. Credința se cuprinde în dogmele creștine, iar morala decurge din acestea și se practică în viață. Datoriile creștinilor față de Dumnezeu și de aproapele constituiesc religia și morala creștină.

Dacă advenștii nu s'ar fi rătăcit neînțelegând scriptura, în locul iudeilor ar trebui să aiba legea lui Moise (Corutul sfânt) etc. dacă n'au legea veche ca credință și morală, de ce nu țin atunci legea nouă—evanghelia? Așa dar nu sunt nici iudei, nici creștini. Au prăpădit busola citind biblia fără nici o pregătire și la voia întâmplării.

Nu poate exista morală fără religie! Religia creștină nu înseamnă pe om la rău! Dacă religia nu poate isbui să perfecționeze pe om dintr'odată, apoi mai are de furcă aici și școala, precum și justiția, armata, etc. Religia nu-i statul. Ea dă cea mai nobilă contribuție instituțiilor de stat pentru a civiliza pe om. Nu putem lupta niciodată pentru desființarea economiei naționale, căci de aici se alimentează și statul. Orice om trebuie să trăiască cumpătat. „modus in rebus” deaceia toată morală.

Pr. I. Chirca

Corpul Portărilor Tribunalului Neamțu

Publicație de Vânzare No. 7430

Anul 1928 luna Octombrie în 18 zile

Conform juralului Trib. Neamț No. 2540 din 1928, se publică, că în ziua de 1 Decemb. 1928 ora 10 dim. sa va vinde prin licitație publică la fața locului în comuna Pângărați jud. Neamț averea mobilă sechestrată prin proc. verb. No. 572 din 1928 dela D-l Virgil Găorgescu tot din com. Pângărați-jud. Neamț în pretenția d-lui Heor: Aslan din București, avere care se compune din 5 metri cubi de rezonanță în 5 pachete alăturate în sala de pachetați al fabriciei.

Vânzarea se va face pe bani gata, iar taxele către stat și portărei privesc pe domni cumpărători.

Portărel, I. Durac

Secretar, Th. Ștefănescu

Dos. No. 4896/926

Polite Protestate

Herșcu Perjă și I. Braunstein
Piatra N. lei

Vasile Gh. Nica Borlești	4000
Th. Gabur D-va Roșie	10000
Corbu C. Lefter Piatra-N.	900
Lazăr Mendel	4000
V. Popescu Borlești	900
Vasile Bonciu Piatra-N.	2000
Ilio Hertel	200
M. H. Natansohn	100
A. și Froim Abramovici	300
P. Ignescu. Slanic Moldova	1000
Lora și Simon Marcovici	900
Iosif Focșăneanu	600
Gh. Teodorescu	100
David Segal	600

„Concurența”

POSTĂVĂRIE și MANUFACTURĂ
D. DAVIDOVICI PIATRA-N. (Str. L. Catargiu No. 24)

MAI EFTIN
CA ORI UNDE

Unicul magazin din oraș și județ înzestrat cu un bogat și frumos asortiment de stofe ENGLEZE și FRANCEZE bărbătești și de damă. Stofe militare și școlare, culoare kaki. Plusch și fanteziuri pentru mantouri. Mătăsuri, lenajuri, pânzeturi, zefiruri, poplinuri, etc. etc.

cari se vând mai eftin ca ori unde.

vizitați spre convingere

MAI EFTIN
CA ORI UNDE

IN VEDEREA NOULUI
AN ȘCOLAR vizitați

LIBRĂRIA „MUNCA”
PIAȚA M. COGĂLNICEANU PIATRA-NEAMȚ

Cea mai veche

Cea mai bine aprovizionată și

Cea mai cinstită librărie din județul nostru

Se atrage stăruitor atenția onoratei clientele, domnilor profesori, d-lor institutor și învățători, precum și marelui public școlăresc din oraș și județ :—: :—: că

Librăria „MUNCA”

este ireproșabil asortată cu toate cărțile școlare de curs primar și secundar—aprobrate de Minist. Instr. precum și cu toate rechizitele de cea mai bună calitate

Prețurile cele mai avantajoase. — Serviciul cel mai conștiincios

O vizită în Magazinul de Librărie „Munca” :—: înseamnă convingerea nedesmințită a celor de mai sus

COMPLECT RENOVATĂ CU
MAȘINI ȘI LITERE NOUI

TIPOGRAFIA JUD.
NEAMȚ

32 — STR. ALEX. CEL BUN — 32

EXECUTĂ CU PREȚURILE CELE
MAI AVANTAJOASE
ORICE LUCRĂRI DE
TIPOGRAFIE
ȘI DE
LEGĂTORIE DE CĂRȚI

IOAN TURNEA

AVOCAT

Str. Cuza-Vodă No. 254
PIATRA-N.

Abonamentele

la „Avântul”

LA SATE LEI 120 PE
LA ORAȘE LEI 150 PE
PENTRU BĂNCI, INSTITUȚII
AD-ȚII PUBLICE LEI 200 PE

SOCIETATEA DE PAZĂ ȘI SIGURANȚĂ FIDUCITATI
PRIMEȘTE ABONAMENTE LUNARE ȘI ANUALE :—: PIATRA-NEAMȚ
POSTURI ÎN RAIOANE ȘI POSTURI FIXE STR. APELE MINERALE